

FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA
3.Kf.27.460/2010/7. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Szolgálat**a (1145 Budapest, Róna utca 135.) alperes ellen kárpótlási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Heves Megyei Bíróság 2010. április 23. napján kelt 2.K.30.225/2009/9. számú ítélete ellen a felperes 11. sorszám alatt bejelentett és 12., 14. sorszám alatt indokolt fellebbezésére meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A pártfogó ügyvéd díját a felperes köteles viselni

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes édesapja, az 1911-ben, ... született ... (a továbbiakban: sérelmet szenvedett) 1957. május 16. és 1960. január 1-je között, utóbb semmissé nyilvánított elítélése folytán, elítelt volt. A börtönből 1960. január 1-jén szabadult, otthonába hazatérve betegeskedett, a ... Kórházban kezelték, majd 1960. március 20-án otthonában elhunyt. Betegségei, a halál közvetlen oka, az azóta kiselejteztet kórházi dokumentumok miatt, nem ismert. A felperes ebben az időszakban életvitelszerűen nem a szüleinél lakott, édesapja a börtönévekről vele nem beszélt. A felperes édesanyjától azt tudta meg, hogy a börtönben a sérelmet szenvedettet megverték, látható sérülések voltak rajta, amikor betegen szabadult. A

szomszédságból többen látogatták meg őt ebben az időben, jellemzően a férfiak egymás között beszélgettek, az asszonyok ez idő alatt külön voltak.

A felperes az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló törvényben meghatározott határidők ismételt megnyitásáról és a kárpótlás lezárásáról szóló 2006. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Kpt.II.) alapján személyi kárpótlás iránti kérelmet nyújtott be a sérelmet szenvedett szabadságának törvénysértő és igazságtalan elvonása miatt. Kérelméhez több dokumentumot - közokiratot és a 1994. február 10. napján tett saját nyilatkozatot - csatolt.

Az alperes az 5651021-8. számú határozatában a kárpótlás iránti kérelmet azzal utasította el, hogy az elszenvedett sérelem nem tartozik a Kpt.II. törvény 1. §-ában meghatározott kárpótlásra jogosító esetek közé, a felperes hitelt érdemlően nem tudta bizonyítani, hogy a sérelmet szenvedett az őt ért, és a magyar hatóság vagy hatósági személy által okozott politikai indíttatású önkény miatt vesztette életét.

Az alperes határozatának bírósági felülvizsgálata iránt a felperes terjesztett elő keresetet, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletében elutasított. A kárpótlásról szóló 1992. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Kpt.) 2. § (1) bekezdés c) és d) pontjai, a 3. § (1) bekezdés c) pontja, valamint a Kpt. módosításáról szóló 1997. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Kpt.I.), és a Kpt. végrehajtására kiadott 111/1992.(VII.1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.I.) továbbá a Legfelsőbb Bíróság 1/2002. számú jogegységi határozata alapján úgy foglalt állást, hogy a felperes az édesapja életvesztése után nem jogosult kárpótlásra, mert ennek törvényi feltételei hitelt érdemlő bizonyítottság hiányában nem állnak fenn. Nem állt rendelkezésre bizonyíték arra, hogy a sérelmet szenvedett az elítéltetés időtartama alatt szerzett olyan betegséget, vagy szenvedett el olyan sérelmet, amellyel közvetlen okozati összefüggésben következett be a halál; a halotti anyakönyvi kivonat a halál okát nem tünteti fel, és felperes sem tudott beszámolni olyan konkrét cselekményről, amely az elítéltetés időtartama alatt a hatóság, vagy a hatósági személy részéről érte a sérelmet szenvedettet, mely politikai indíttatású volt, és melynek eredményeként következett volna be a sérelmet szenvedett életvesztése. A szabadulást követő halál ténye önmagában nem jelenti a magyar hatóság vagy hatósági személy politikai indíttatású önkényét, mint kiváltó okot. A bebörtönzöttek bántalmazására, megfélemlítésére vonatkozó tanúvallomások nem konkrétak, nem bizonyítják hitelt érdemlően azt, hogy a sérelmet szenvedett a magyar hatóság vagy hatósági személy politikai indíttatású önkénye, erőszakos és tevőleges magatartása miatt halt meg. ..., ..., és ... tanúvallomásaikban általánosságban hivatkoznak az 1950-es évek végi és az 1960-as évek eleji eseményekre, politikai viszonyokra és a bebörtönzöttek bántalmazására, melyek hallomásból szerzett információk, nem konkrétak, egyedi személyekhez nem köthetők, ezért az elsőfokú bíróság nem fogadta el a kárpótlásra való jogosultság igazolásának bizonyítékaul.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Azzal érvelt, hogy a meglévő bizonyítékok egyértelműen igazolják édesapjának jogellenes bebörtönzése és halála között fennálló okozati összefüggést a kárpótlásra való

jogosultságát. Az ítélethozatalt követően sikerült újabb személyeket felkutatni, akik releváns, közvetlenül a sérelmet szenvedettől származó információkkal bírnak édesapja börtönben elszenvedett bántalmazásáról, és ennek okán bekövetkezett haláláról, ezért indítványozta ..., ..., és ... tanúkénti meghallgatását.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletnek helybenhagyását kérte, mert az a jogszabályoknak megfelel, költséget nem igényelt.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság érdemben helytállóan jutott állapította meg, hogy a felperes nem volt jogosult személyi kárpótlásra, kifejtett indokait a fellebbezés és a kiegészített bizonyítékok alapján a Fővárosi Ítéltábla az alábbiak szerint osztja:

Annak lehetőségét, hogy a felperes a sérelmet szenvedett életvesztése miatt kárpótlási igénnyel lépjen fel a Kpt.II. biztosította. A törvényhozó akarata szerint a Kpt II., az elszenvedett sérelem orvoslását élet elvesztés miatt két esetben, a Kpt.I. rendelkezéseivel módosított Kpt. 2. § (1) bekezdésének c) és d) pontjai alapján tette lehetővé. A felperes a kárpótlási igényét Kpt. 2. § (1) bekezdésének c) pontjára alapította. A jogalkotó az élet elvesztéséért járó kárpótlást ez esetben úgy szabályozta, hogy az akkor jár, ha a sérelmet elszenvedett kétség kívül a magyar hatóság vagy hatósági személy politikai indíttatású önkénye miatt vesztette életét. A sérelem elszenvedését az igénylőnek kell hitelt érdemlő módon igazolnia. Ezt írja elő a Kpt.I. végrehajtására kiadott 103/1997.(VI.13.) Kormányrendelet 1. § (3) bekezdése, az R. 1. § (2) bekezdése, és a Kpt.II. végrehajtásáról rendelkező 67/2006.(III.27.) Korm. rendelet elsőfokú ítéletben ismertetett 1. § (2) bekezdése, és végül ilyen tartalmú iránymutatást adott a KJE is.

A Kpt. 2. § (1) bekezdésének c) pontja esetében az igénylőnek konkrét adatokkal kell alátámasztania, igazolnia, hogy a sérelmet szenvedett személyét ért, arra közvetlenül irányuló és magyar hatóság vagy hatósági személy által alkalmazott politikai indíttatású önkény miatt vesztette életét. Az élet elvesztése és annak kiváltó oka között szoros ok-okozati összefüggésnek kell fennállnia. A kiváltó ok pedig kétségkívül a magyar hatóság, vagy hatósági személy politikai indíttatású önkénye kell, hogy legyen, amely tevőleges, a sérelmet szenvedett személyére irányuló konkrét magatartás formájában kell, hogy jelentkezzen. A közigazgatási eljárásban és az elsőfokú peres eljárás során kizárólag az elítélés ténye, időtartama, az élet elvesztése nyert igazolást. Olyan bizonyíték, okirat nem áll rendelkezésére, amely azt az összefüggést igazolta volna, hogy a sérelmet szenvedettet a börtönbüntetés ideje alatt olyan bántalmazás érte volna, ami a Kpt. 2.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti feltételek megvalósulását jelenthetné.

Ennek tisztázása érdekében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által feltárt bizonyítékokat kiegészítette, tanúként meghallgatta ...-t, és ...-t. A meghallgatott tanúk egyike sem tudott olyan információval szolgálni, amely arra vonatkozott volna, hogy sérelmet szenvedettet a börtönben érte-e olyan bántalmazás, ami miatt olyan rossz egészségi állapotban tért haza, amelyből már felépülni nem tudott, és

ennek következtében elhunyt. A bizonyítási eljárás eredményeképpen ezért a másodfokú bíróság kárpótlás megállapításához szükséges többlettényállást nem tudott megállapítani.

Az élet elvesztésére alapított kárpótlási igény megállapításához nem lehetett elegendő a kétségtelenül elszenvedett, sajnálatos megpróbáltatásokra és a köztudomású történelmi tényekre általánosságban való felperesi hivatkozás. A jogszabályi feltételek hiányában ezért a Fővárosi Ítéltábla sem ítélt meg az elsőfokú bíróságtól eltérő módon a felperes kárpótlási igényét, méltányosság gyakorlására pedig jogszabályi felhatalmazás hiányában nincs módja.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes részére a Heves Megyei Igazságügyi Hivatal Jogi Segítségnyújtó Szolgálat 2/2010. számú határozatával pártfogó ügyvédi képviseletet engedélyezett. A másodfokú bíróság a Pp. 87. § (2) bekezdése értelmében megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd díja a felperest terheli. Ez a felperes számára fizetési kötelezettséget nem jelent, figyelemmel arra, hogy a határozat megállapítása szerint a pártfogó ügyvédi képviselet jogszabályban meghatározott ügyfelet terhelő díját az állam átvállalja.

Az alperes perköltséget nem igényelt, így a másodfokú bíróságnak e tekintetben a Pp. 78. § (2) bekezdése értelmében rendelkeznie nem kellett.

Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdésének k) pontja alapján illetékmentes.

A másodfokú bíróság az alperes személye megállapításakor a pártfogó felügyelői, jogi segítségnyújtási, áldozatsegítési és kárpótlási feladatokat ellátó szervekről szóló 322/2010.(XII.27.) Kormányrendelet 1. § (1) bekezdésére, valamint a 14. és a 17. §-aira volt figyelemmel.

, 2011. május 18. napján

**Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Szőke Mária s.k. előadó bíró,
Dr. Páldy Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

